

የተሐድሶ አብያተ-ክርስቲያናት አለምአቀፍ ሕብረት

**ሥላሴን ማህላክ
(እ.ኤ.አ) ሰኔ 2010 የተሻሻለ**

በምክር ቤቅና በመላው አሁጉራት የክርስትናን ጥበብ መቀበል፣ ማክፈል እና ከትውልድ ወደ ትውልድ ማሻገር የ2010 ዕትም

መግቢያ:-

በብዙ ባህሎች ዘንድ ጥበብን መካፈል የተለመደ ነገር ነው፤ በምስራቅና በምዕራብ፣ በሰሜንና በደቡብ በተለይም ለመረጃና ለማክፈል ምቹ የሆኑ ባህሎች ባጠቃላይ በትውልዶችና በምክር ቤቅ አመታት በሁለቱ ማለትም በቃልና በጽሁፍ ጥበብን ማክፈል በተለያዩ አገሮችና ትውልዶች ዘንድ የተለመደ ነገር ነው። ጥበብን መካፈል በቅዱስ መጻሕፍት ትልቅ ትኩረት የተሰጠው ጉዳይ ነው። መጽሐፈ ምዕላፍን፣ መዝሙሩ ዳዊትን፣ የኢየሱስ የተራረው ስብከትን እና አብዛኛው የጳውሎስ ማረጋገጫ መልዕክቶችንም ሁሉ ያካትታል። ጥበብን ማክፈል ማለት ከክርስቶስ አካል ከሆነችው ከቤተክርስቲያን ጋርም መተሳሰር ማለት ነው። ስለዚህ ጥበብን ማክፈል ለአለማዊ የክርስቲያን ሕብረት ማክፈት ልምድ ነው። ልክ እንደዚህ የተሀድሶ አብያተ-ክርስቲያናት አለማዊ ሕብረት (WCRC) የምንካፈለው ጥበብ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጥበብ ጋራና ትክክለኛ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጥበብን ማስተጋባት ማለት ነው። ይህም የታማ የቃላት ምክክር ወይም “የእግዚአብሔር ጥበብ” (1 ቆሮ1: 24) ማለት ነው። ስለዚህ ይህ ጥበብን ማክፈል የመፈሰስ ቅዱስ ፀጋ የሆነውን “የጥበብ መፈሰስ” (ኤፌ.1: 17) ነው። እንደ ባቢሎን ሳይሆን እንደ ጳውሎስ ጳውሎስ ጳውሎስ ጳውሎስ ነው።

የክርስቲያን አምላክ ልምድ በተመለከተ የዚህ የምዕላፎች ስብስብ ዓላማ የክርስቶስ አካልን በታማኝነት ለማጠናከርና ለአገልግሎት እንዲጠቅም ማድረግ ነው። ይህ የምዕላፎች ስብስብ የተሰበሰበው በተሀድሶ ክርስቲያኖች አማካኝነት ነው። ስብስቡ በአንድ ጊዜ ሁሉንም ያካተተ፣ የጋራ ተሳትፎን የሚያንፀባርቅ፣ ቅዱስ፣ ሁሉ አቀፍና ሐዋርያዊት ቤተክርስቲያን ይዘት ያለው ሲሆን እንደዚህም ልዩ ስብስብ፣ የተለየ ታሪክ የሚያንፀባርቅ፣ የስነ-ምግባር ተጠቃሚነት ያለው፣ እና በአለማዊ የተሀድሶ ማህበረሰብ የሚዛወተርም ነው። ይህ ሰነድ የተፃፈው ለሁለቱም ማለትም የተሀድሶ አብያተ-ክርስቲያናት አለማዊ ትብብር (WARC) በጋና አክራ 2004 በነበረው ስብሰባ እና በኔዘርላንድ አትረኽት በ2005 የተሀድሶ አብያተ-ክርስቲያናት የምክክር ጉባኤ (REC) ለነበረው ተልዕኮ ምላሽ እንዲሆን ታቅዶ ነው። ይህንንም የሁለቱ ደርጅቶች አባል አብያተ-ክርስቲያናት የተወሰነ ጊዜ ግኑኝነት

በመቀጠል በአምልኮ ዕቅድ አወጪዎች ዳብሮ ከተዘጋጀ በኋላ ለ2010 WCRC ለተባበረው ጠቅላላ የምክክር ጉባኤ በአሜሪካን ሀገር በሚገኝ ግዛት በግራንድ ራፒድስ በፓስተሮች፣ በአስተማሪዎች፣ እና በአለማዎች ደረጃ በሌሎችም መካከል በተሀደሱ ባህል ወስጥ ያሉትም ይሁኑ ከተሀደሱ ባህል ወጭ ያሉትን ሁሉ ባሳተፈ መልኩ ወይይት ተደርጎበት ዳብሮአል፡፡ በመጨረሻም በተባበረው ጠቅላላ ጉባኤ በአምልኮና በመንፈሳዊ ተሀደሱ ዘርፍ ፀድቆ ተዘጋጅቶአል፡፡

ይህ ሰነድ የተዘጋጀው ለአምልኮና ለመንፈሳዊ ተሀደሱ ራዕይ እንዲሰጥ ታስቦና በእርሱም እያንዳንዳችን ወደ ጠለቀና አስፈላጊ ወደሆነ ራስን ወደ መግለጥ እንዲጋብዝን ታስቦ ነው፡፡ ይህ ሰነድ በአባል ቤተክርስቲያናት ላይ የልምድ ጥርቅም ጭ እንዲፈጠር ተብሎ የተቀረፀ አይደለም፡፡ ወይም ደግሞ በአባል ቤተክርስቲያናት አምልኮ የዚህ ጥበብ መላት እንዲገልጥ ታቅዶም አይደለም፡፡ ነገር ግን ሰነዱ የተዘጋጀው ለብዙ ጠቅሚያ ሲሆን ከእነዚህም ወሰጥ፡ -

1. ይህ ሰነድ በአንድ በተወሰነ ማህበረሰብም ጥቅም ላይ ሊውል ይችላል፡፡ ወይም ደግሞ በአጥቢያ ደረጃ ለማድረግ ልምዶች በተለይም ስለስጦታዎች ተግዳሮቶች፣ ስለጠንካራ እና ደካማ ጎን ምቹ ሁኔታ በመፍጠር በቤተዕምነት ደረጃ ለማድረግ ወይይት ጥቅም ላይ ሊውል ይችላል፡፡

ወይይቱን የሚጥሩት ከእያንዳንዱ ምሳሌ በኋላ ቆም በማለት እንዲህ ሊጠይቁ ይችላሉ "እንዴት ነው ይህንን ጥበብ ለመለማድ እግዚአብሔር ስጦታ የሰጠን?" "በምንስ መንገዶች ነው ይህንን ጥበብ በበለጠ በታማኝነት በሥራ ላይ እንድናውላው እግዚአብሔር የሚጠራን?" እንደዚህም "በሌላ በምን መልኩ ነው የዚህ የጥበብ ልምዶችን ከዚህ ዋና ሀሳብ ጋር አያይዘን የምንገልጠው?" እያንዳንዱ ምሳሌ የተቀረፀው ለወይይታችንን መልስ በመስጠት መልኩ ሲሆን በተለይም በስነመለኮት መረጃዎችንና በልምዶችን መካከል ያለውን ግንኙነት እንዲቃኝ ተደርጎ ነው፡፡ እንደዚህም ደግሞ በምክክርነት ላይ ያተኮሩ ወይይቶችን እና መንፈሳዊ ነገሮችን መለየት በማንኛውም ፍሬያማ አገልግሎት አወድ ሁነኛ ነገሮች መሆናቸውን ያስገነዝባል፡፡

2. ይህ ሰነድ በማህበረ ሰብአዊ ወሰጥ እና በማህበረ ሰብአዊ ምክንያት መካከል የማድረግ ወይይት ሊቀርጽ ይችላል፡፡ በተለይም ጭሽ በተለያዩ ባሕሪና አወድ የምክንያትና የቤተዕምነቶችን ወይይት ቅርጽ ሊያሰጥ ይችላል፡፡

ወይይቱን በመቅረጽ ሂደት ላይ ያሉቱ ከእያንዳንዱ ምሳሌ በኋላ ቆም በማለት እንዲህ ሊጠይቁ ይችላሉ፡- "እንዴት ነው እግዚአብሔር ከነ ልዩ ልዩ ባህላችንና ልምዶችን ይህንን

ጥበብ እንደንለማቸው ስጦታ የሚሰጠን?" እና "ደግሞ በምን መንገድ ነው እግዚአብሔር ይህንን በበለጠ በታማኝነት በሥራ ላይ እንደናወለው የሚከራከሩን በተለይም እርስበርሳችን ልንለማቸው ከምንችልበት ብርሃን አኳያ ሲታይ ምን ዓይነት ይዘት አለው?"

3. ይህ ሰነድ ለበለጠ መሻሻልና በጥልቀት ለጥናት ለመተባበር የሚውብዘን ሰነድ ነው :

እያንዳንዱ ምሳሌ የምርምር ማጠቃለያ ወጠቱና ክርስቲያናዊ ሐሳብ ሲሆን የተገነባውም በሙሉ ጭንቀት ጥልቅ ትንተና፣ በስነ-መለኮት ሐሳብና በታሪክ ሊቃውንት ጭምር ነው። እያንዳንዱ ምሳሌ ቀጣይነት ባለው በእውነተኛ በደቀመዝሙርነት ብርሃን ዕይታ በተጨማሪ በታማኝነት ለጨመቅ ይችላል። ይህን እንጂ ይህ ሰነድ የሚገኝ ወይም የተሟላ ተደርጎ የተቀረፀ አይደለም። ሰነዱ የተቀረጸው በእርግጥ ክፍት ተደርጎ ነው። ምክንያቱም ማንኛውም አባል ቤተ ክርስቲያን ወይም ሕብረት የመሰረቱ አጋሮችም ይሁኑ በቀላሉ ራሳቸው ካዘጋጁት ጋር ለጨምሩት ይችላሉ። የአለም የተሀደሶ አብያተ ክርስቲያናት (WCRC) ጉባኤም በሆነ ወደፊት ሊያስተካክለው በሚችል መልኩ የተዘጋጀ ሰነድ ነው። እንዲሁም ሰነዱ ለሌሎች ወደፊት ሊነሱ የሚችሉ ተግዳሮቶችን ሊቀርፉ የሚችሉ ምሳሌዎችንም ማክል እንዲቻል ታስቦ ነው የተዘጋጀው።

ይህን እንጂ የዚህ ሁሉ ጥቅም የሚገኝ ግብ ወይይት ለማድረግ ወይም የተሻለ ወጠታ ሰነድ እንዲሆን ታስቦም አይደለም። ነገር ግን የሚገኝ ግብ እንዲሆን የታሰበው በመንፈስ ቅዱስ ኃይል አማካኝነት የታመነና በምክንያት የተሞላ የሰላሳ አምልኮ በመሳል ምላሽ ለመስጠት ነው። የእግዚአብሔር ቤተክርስቲያን እንደትጠቅም ክር እግዚአብሔር አምላክ እነዚህ ቃላት እና እነዚህንም ቃላት ለሙሉ ሁሉ ይባርክ።

ማስታወሻ: በዚህ ሰነድ ዕቅድ ወስጥ "ቤተክርስቲያን" "ማህበረ ምክትል" እና "ማህበረሰብ" የሚሉት ቃላቶች እንደአስፈላጊነቱ ተራ በተራ አባል ቤተክርስቲያናትን በሚልጥ መልኩ በሥራ ላይ ወለዋል። እንደዚህም "ብሩክ" እና "አስተዋይ" የሚሉ ቃላቶች በዚህ ሰነድ ወስጥ እንደ አስፈላጊነቱ ጥቅም ላይ ወለዋል። በተለይም "ብሩክ" የሚለው ቃል በመሰረታዊነት እኛ የእግዚአብሔር ትዕዛዝ ስንጠበቅ ከእግዚአብሔር ከአምላካችን የሚሞገጡ በረከቶችን ለመረዳት በሚገቡ ሁኔታዎች መልኩ ጥቅም ላይ ወለዋል። እንደዚህም "አስተዋይ" የሚለው ቃል ማህበረ ምክትልን የእግዚአብሔርን ፈቃድ በመለየት የሚያስተካክል ወሳኔ በሚልጥ መልኩ ተካትቶል። ከአባል አብያተክርስቲያናት በሚሰጡ ምላሽ መሰረት ይህን ሰነድ በበለጠ ለመሻሻል በጉጉት እንጠበቃለን።

**፩. የተጠራና ይቅር የተባለ
ሕዝብ በኢየሱስ ስም ይሰበሰባል**

1.1 በሥላሴ ተጠርተናል

በሥላሴ እንደተጠራ
በጥልቀት የሚገደድ እና
ሥላሴንም ማክሰል በሚረዳ
የሚያመልክ የእግዚአብሔር
ሕዝብ የተባረከ ነው፡፡

እግዚአብሔር አብ
እግዚአብሔር ወልድ
እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ
በቃሉና በመንፈሱ ሕዝቡን
የሚሰበሰብ፣ የሚጠበቅ እና
ለቤተክርስቲያን የሚጠነቅቅ¹
ነው፡፡

ልዑልና ክቡር የሆነው
እግዚአብሔር አምላካችን
“የሚይታይ አምላክ
ምሳሌ” በሆነው በክርስቶስ
ኢየሱስ በክል
ተገልጦአል፡፡

በሥላሴነቱ አምልኮዎችንን
የሚቀበል አምላክ ብቻ
ሳይሆን ነገር ግን
አምልኮዎችን ወጠታማ
እንዲሆን የሚደርግ፣
በመንፈስ ቅዱስ ከፍ
የሚደርገን፣
መስዋዕታችንን ፍፁም ካህን
በሆነው በክርስቶስ ኢየሱስ
በክል የሚቀድስ፣ በምድር
ላይ በነበረው ሕይወት
“ለአብ” እውነተኛ
ምስጋናን በሰዋ በመንፈስ
ቅዱስ ፍፁም ደስተኛ በሆነ
(ሉቃ10: 21) እና
አሁንም “ስለእኛ ሊያመልድ
ዘወትር በሕይወት በሚኖርው
በኢየሱስ ” (ዕብ7: 25)
መሆኑን በመንዘብ በታላቅ
ምስጋና እውቅና የሚጠጥ
ሚሠበር ብድክ ነው፡፡

¹ የቤላህር የዕምነት መግለጫ እና የሂደልበርግ ካታኪዝም

እግዚአብሔር እንዲባርካቸው
 ብቻ ሳይሆን እግዚአብሔር
 አስቀድሞ እንደ ባርካቸው
 በሚዳገት እግዚአብሔርን
 እንዲያመልኩ አላቸችን
 የሚከብሩ ማክበረ ምክርቤት
 ብሩክ ነው :

ሥላሴ የሆነ ወን
 እግዚአብሔር አምላክ
 እርሱም የሚቀረጽ ፣
 የሚቆርም የሚያስተምርና
 የሚመግብ አምላክ መሆኑን
 በሚዳገት እርሱንም ደግሞ
 በሚሞላክ እንደተባረከ
 በእርግጥ የተረዳ
 ማህበረ ምክርቤት የተባረከ
 ነው : እንደዚህም ደግሞ
 አላቸችን ከክርስቶስ
 አያሱስ ጋር
 የሚያስተሳስር፤ ቃሉን
 በማወጅ የሚቀድስ ተግባር
 ያለውና በሕብረት
 ፀሎት፣ በወሃ ጥምቀትና
 በጌታ እራት እንደዚህም
 በምክክርነት፣ በስጦታ እና
 ሕብረት በሚደረግ በአላቸች
 መካከል አንድነት የሚፀና
 ማህበረ ምክርቤት ብሩክ
 ነው :

**1.2 በሕብረት ጉባኤ፤
 የእግዚአብሔር ሕዝብ በሞላ**

መከብሩን የሚቀድሙ
 (ዕብ10: 25) የአምልኮ
 ማህበረሰብ አስተዋይ ነው :
 ነገር ግን በአያሱስ ስም
 በፍቅር የሚከብሩ፤
 የእግዚአብሔርን ቃል ለማወጅ
 የሚሉ ምክርቤትና ፀሎት የሚሰጡ
 እና የቤተክርስቲያን ሥርዓቶችን
 የሚከናወኑ ሊሆን
 ይገባል : እነዚህ እያንዳንዱ
 ተግባራት የእግዚአብሔር ሕዝብ
 ሁሉ ተግባር ነው : “የንጉሥ
 ካህናት” (1ጳጥ2: 9)

ሁሉንም አምላካዎች በተለይም
 በባህል ምክንያት በተለየ ሁኔታ
 የሚረዱበትን “አካል
 ጉዳተኞች” ወደ ሙሉ አምልኮ
 በመግባት በተረዳና በነቃ
 ተሳትፎ በሕብረት አምልኮ
 እንዲካፈሉ
 በሚደረግ፤ ለእግዚአብሔር አምላክ
 በተሰጠ መልኩ ልብን ፣ ነፍስንና
 አዕምሮን በማስተኛ ስለራሳቸው
 አምልኮ በጥልቀት እንዲረዱም
 በሚደረግ በስፋት ለአምላክ
 በሚቆርበው በምክንያት ምክርቤት
 የሚሰጡት ማህበረ ምክርቤት
 ብሩክ ነው :

በአምልኮዎቻቸው ላይ የክርስቶስ
 አካል አንድነትን የሚያልጡ
 የመንፈስን አንድነት በሰላም
 ማክሪያ የሚፀኑ፤
 በእግዚአብሔር ስጦታና በመጥራቱ

አንድነት ሽማግሌውንና ወጣቱን
 የሚቀረጡ እና በሁሉም ቦታና
 ጊዜ አማኝነታቸውን በመገለጥ
 በክርስቶስ አያሱስ በኩል
 በመንፈስ ቅዱስ አማኝነት
 የጋራ ጥሪውን² የሚክፈል
 ማክበረ ምኅመን ብሩክ ነው፡፡

1.3 መንፈስ ቅዱስ

መንፈስ ቅዱስ በስሜትም
 በምክንያት ሰጪ ትም
 እንደሚሰራ የሚሰተወል፤
 በአስገራሚ ሁኔታም ይሁን
 በመንፈሳዊ ልምድ ወቅትም
 እንደዚህም በጽኑ ፀሎት
 በታቀደ መልኩም ይሁን
 በአገልግሎት እና ቅጽበታዊ
 በሆነ ድንገተኛ
 መለጠፊያም በሆነ
 እንደሚሰራ የሚረዳ
 የአምላክ ማክበረሰብ
 አስተዋይ ነው፡፡

የአምላክ የመጪሻ ዋጋ
 ወይም መንፈሳዊ ኃይል
 በሰው ችሎታ ላይ
 ያልተመሠረተ፤ በሰው
 አስተሳሰብ፤ በአዕምሮ ችሎታ
 ወይም በስሜቶች የሚከከል
 ሳይሆን ነገር ግን
 ከእነዚህ የትኛውንም
 ለመጠቀም መሠረጥ በሚችል
 ወይም ሁሉንም መጠቀም

ደግሞ በሚችል ከመንፈስ
 ቅዱስ የሚመጣ መሆኑን
 የተረዳ፤ በእርግጥም
 አምላክ ልንቀበለው የሚገባ
 ስጦታ እንጂ ልንፈጽመው
 የተገባ ተግባር አለመሆኑን
 የተገነዘበ የአምላክ
 ማክበረሰብ አስተዋይ
 ነው፡፡

**1.4 ባህልን ማገረታታት
 እና መቃወም**

ወደ እያንዳንዱ ባህል በመጣው
 ነገር ግን በየትኛውም ባህል
 ባልተጠለፈው የአያሱስ
 ወንጌል መልካም ዜና ለመጠበቅ
 በንቃት በመቀሳቀስና
 ባለመቃወሚያ የወንጌልን እውነት
 የሚገደድ ማንኛውንም የባህል
 ተፅዕኖ በመጠኑ በዓለም
 “ወሰጥ” ነገር ግን “ከዓለም”
 መሆን የሚችል ጤተክርስቲያን
 (ዮሐ 15: 19) አስተዋይ
 ናት፡፡

የአያሱስን ወንጌል በብዙ
 ባህሎች ውስጥ እንዲገባ
 የምትጥር፤ ባህልንም ተሻጋሪና
 አወዳን የጠበቀ እንዲሆን
 የምታደርግ እንደዚህም ደግሞ
 የወንጌልን እውነት የሚቃወምን
 ባህል³ ጥሳ የምትሄድ

² በግራንድ ራፒድስ ለነበረው ጉባኤ ከWCRC ሰነዶች የተወሰደ

³ አምላክና ባህል ከመጠው ከሉተራን አለመቃወም ፊደራሽን ኬንያ ሰነድ የተወሰደ

ቤተክርስቲያን ግሩም ከመሆንዋ በተጨማሪ አስተዋይ ናት፡፡

1.5 የተዋጀው ፍጥረት መልካምነት

በፍጥረት ሁሉ በቀረበው መሠረት አምልኮን ግልጽ በሆነ የምስጋና ዝምዴ የሚጅብ ማህበረ ምክትል አስተዋይ ነው፡፡

ፀሎትንና የምስጋና ዝምዴን በመግለጥ በታላቅ ፈገግታና ደስታ በተጨማሪም በቃሉ፣ በጥምቀት ወሃ፣ በሕብስቱና በወይኑም እንደዚህም እግዚአብሔር ለሕዝቡ ጥቅም ባዘጋጀው የፀጋ ስጦታዎች አምልኮ ሕይወት ሰጪ እወነታ መሆኑን ተረድቶ የሚጸሰትበት ማህበረ ምክትል አስተዋይ ነው፡፡

1.6 የእግዚአብሔርን ሕዝብ መሥሪያ

አባላቶቹን ለአገልግሎት የሚጠሩ፣ የሚጸሰሉትን፣ የሚጽፉና እንደዚህም የሚካኑት ፀጋ ያላቸውን ከሁሉም ይታዩ፣ ከሁሉም ዕድሜ ክልል፣ ከሁሉም ጎሳ ወይም ዘር ፀጋቸውን በመለየት በሥነ መለኮትና በአምልኮ ልምድ መሠረታዊ ትምህርት በመስጠት በመምከር

የሚጸሰሙ ማህበር አስተዋይ ነው፡፡

ሁሉንም የማህበሩን አባላት የሚጸሰታቸው፣ እንደዚህም ወደ መላካት የሚጸደርሱና ባለአዕምሮና ንቁ ተሳታፊዎች⁴ በሚጽግ የክርስቶስ አካል ለሆነችው ቤተክርስቲያን አካል ያልሆኑትን ሁሉ ርሕራሄን ለማለየት እንዲጠኑ ቀቁ በመቅረጽ አምልኮን የሚሟሉ መሪዎች አስተዋዮች ናቸው፡፡

1.7 ሥዕላዊ መግለጫ

ስብከተ ቃሉን፣ ፀሎቶችንና ዝምዴዎችን በቃላት ብቻ ሳይሆን በልዩ ሁኔታ በስዕላዊ መግለጫ መለኮትም እያንዳንዱ የማህበሩ አባል እግዚአብሔር በሰጠው ፀጋ በተለይም በመዘቃ፣ በሸብሸባ፣ እንዲሁም በንግግርም በዝምታም በሆነ፣ በሚታዩ ሥዕሎች፣ ዲዛይኖች በመሳሰሉት ሁሉ የሚወጅ ማህበረ ምክትል ብሩክ ነው፡፡

ስጦታቸውን የእግዚአብሔርን መልካምነት እንዲመሰክር፣ ለእግዚአብሔርም ምስጋና እንዲያመጡ ለንሰሀ የሚጋብዝ በሚጽግ ለእግዚአብሔር ሕዝብ የሚጸሰጉ ችሎታ ያላቸው ሁሉ የተባረኩ ናቸው፡፡

⁴ ሲኤፍ- ቫቲካን ፪

በሁለተኛይቱ ትዕዛዝ
 የተከለከለውንና እንደዚህም
 ደግሞ በእግዚአብሔር ቃል
 የተደገፈውን ባለሙላት እንደ
 እግዚአብሔር ቃል በእግዚአብሔር
 ሕዝብ ለአገልገሎት የሚታገዱ
 ሰዓሊን የተመሳጠኑና አስተዋዮች
 ናቸው፡፡

ካለፉት ዘመናትና ከሌሎች
 ባህሎች የተወሰዱ የታላቅ
 የዝምቤና የአምልኮ ሥራዎች ችላ
 ባለሙላት የምትጠቀሙ
 በቤተክርስቲያን
 በአለማዊነትና የምትደሰት፤
 እንደዚህም ደግሞ በአምልኮና
 በአዲስ ዝምቤናና በአምልኮ
 ሥራዎች የተሞላ ችለታን
 የምታበረታታ ቤተክርስቲያን
 አስተዋይ ናት፡፡

**፪. የእግዚአብሔርን ቃል
 በደስታ ማወጅ**

2.1 መንፈሱና ቃሉ

መንፈስ ቅዱስ
 የእግዚአብሔርን ሕዝብ
 ልቦናንና አይምሮ እንዲከፍት
 በታላቅ አክብሮት መልስ
 ባለው ፀሎት ታጅቦ
 የእግዚአብሔርን ቃል

በዕምነት እንዲሰበክ
 የሚደርግ ማህበረ ምክርማ
 የተባረከ ነው፡፡

**2.2 ክርስቶስን ያሚከለ
 ቃል ስፋት**

በብሉይ ኪዳንና በሐዲስ
 ኪዳን እንደተገለጸው
 በንባብና በስብከት
 የእግዚአብሔርን ቃል
 ስፋትንና ጥልቀት በሚልጥ
 መልኩ አላቸኙን በመመገብ
 ሁልጊዜ የክርስቶስ
 ኢየሱስን ወንጌል መላት
 የሚወጅ ማክበረ ምክርማ
 አስተዋ ነው፡፡

**2.3 ለእረፍትና
 ለምክክርነት፣ ለሰላምና
 ለፍትህ መጥራት**

የእግዚአብሔርን ቃል
 ለማለቅሰት መጽናናትን
 የሚጠና የእግዚአብሔርን
 አገዛዝ የሚቃወሙትን ደግሞ
 የሚሥጹ በሚረረግ የሚወጅ
 ማህበረ ምክርማ ብድክ
 ነው፡፡

አድማጮቹን ከቡር የሆነውን
 የእግዚአብሔርን ፀጋ
 እንዲቀበሉ የሚጋጠሙ
 እነደዚህም ከክፋትና
 ከሃጠኝነት ወደ ክርስቶስ
 እንዲመለሱ የሚጠብኩ፤
 ሰላምንም የሚወጁ "ፍርድን

ለሚረገግ ምክረትንም ይወድዱ።
ዘንድ እና ከአምላካቸውም
ጋር በትሕትና ይሄዱ ዘንድ”
(ሚጊ6: 8) የሚሰተዋጅ
ሰባኪ አስተዋይ ነው።

2.4 ጥያቄን መቃወም

በእግዚአብሔር ፋንታ
እንደና ማላካቸው የሚታዩትንን
ጥያቄ በመጋለጥና በመቃወም
የእግዚአብሔርን ቃል
የሚወጅ እንደዚህም
ሰለእግዛኑብሔር ያለንን
የተዛባ መረዳት የሚደርም
ሚሰበረ ምህመን አስተዋይ
ነው።

የአያሱስ ክርስቶስ ማነነትና
ሥራው በመገለጥ የተዛባ
መረዳትን የሚዳደር
በተቃራኒው ደግሞ “እርሱም
የክብሩ መንፀባረቅና
የባሕሪው ምሳሌ” (ዕብ
1: 3) መሆኑን የሚሰረግጥ
ሚሰበረ ምህመን ብሩክ
ነው።

**2.5 የዕምነት አቋም፤
የዕምነት ምላሽ**

“እርሱም በሚሆኑት ሁሉ ላይ
የሚሰራ” (1 ተሰ 2: 13)
መሆኑን የሚያምንና
የወንጌልን እወጃ
የእግዚአብሔር ቃል እንደሆነ
የሚቀበል፤ ወደ ዕምነትና
ምክንያት፤ ወደ ንሰሃና
ለአገልግሎት መስጠት፤ ወደ
ርሕራሄና ለቅን ፍርድ ደግሞ

የሚጠነኑ፤ ወደ ግልና ሚሰበረ
ተግባራት የሚዘልቅ፤ ወደ
አዲስ መታዘዝና ወደር የለሽ
ምክንያት የሚጠነኑ ሚሰበረ
ምህመን አስተዋይ ነው።

አላማች የእግዚአብሔርን
መልካም ት እንዲመክኩ
የሚሰበረታታ፤ የእኛን የግል
ልምምድ በሚልፍና ደግሞም
በሚነባ መልኩ
የቤተክርስቲያን ቦምት
የሚልጥ፤ ባለፉት ዘመናትና
በባህል መካከል ካሉት
አላማች ጋር አንድ በሚረገግ
የሚያይዝ፤ በአጥቢያው
አላማች ሕይወት ደግሞ
የእግዚአብሔርን ሥራ
እንዲገለጥ የሚደርግ
ሚሰበረ ምህመን ብሩክ
ነው።

**፫. በፀሎትና በስጦታ
ለእግዚአብሔር
ምላሽ መስጠት**

3.1 ምክንያትና ወዳሴ

የእግዚአብሔር ግርማ ወብት
በጉጉት የምታደንቅ ብቻ
ሳይሆን ነገር ግን
በመከላከልም በመክታወስ እና
እግዚአብሔር አምላካችን
በታሪክ ሁሉ ወስጥ ደግሞ
በፈጸሞቹው ተግባራት
በመደሰት ምክንያትና ወዳሴ
የምትሰጡ (መዝ
50: 14፤ ዕብ 13: 15)
ቤተክርስቲያን ብሩክ ናት።

የራሱንም ፀሎት ቅርፅ
 የሚጠጥ አድርጎ በመንገዱ
 በመጽሐፍ ቅዱስ ከተገለፀት
 የምስጋናና የወዳሴ ፀሎቶች
 የሚሆኑ እርሱንም የሚሰል
 (ለምሳሌ መዝ 136)
 ማህበረ ምክርማ አስተዋይ
 ነው፡፡

**3.2 በመንፈስ ቅዱስ
 በአያሱስ ስም መጠለይ**

ባረገውና ደግሞም ሁልጊዜ
 ከእኛ ጋር በማሆን ውጭታ
 እውቅና በመስጠት ክእሮሱ
 ጋር ያለንን ሕብረት
 በማጠናከር በአያሱስ ስም
 የምትጠለይ ቤተክርስቲያን
 ብሩክ ናት፡፡

በመንፈስ ቅዱስና ከመንፈስ
 ቅዱስ ጋር የመጠለይ፤
 የመንፈስ ቅዱስንም ስጦታ
 የሚፈልግ፤ በምንጠለይበትም
 ጊዜ ሁሉ መንፈስ ቅዱስ
 ደካማችንን እንደሚገጥም
 የሚያወቅ፤ መንፈስ ቅዱስ
 ደግሞ እንደ እግዚአብሔር
 ፈቃድ ስለእኛ እንደሚሞገድ
 (ሮሜ 8: 26-27)፤
 እንደዚህም መገልጫችን
 "ከጠቃሚ ዓለም ገዢ ጋር
 በሰማያዊም ሥፍራ ካለ
 ከክፋት መንፈሳዊያን ሠራዊት
 ጋር" (ኤፌ. 6: 12)

መሆኑን የተረዳ የአምላክ
 መሀበር ብሩክ ነው፡፡

3.3 የሰው ልምጥፎ ልክ

እውነተኛና የታመነ ፀሎት
 ወደ እግዚአብሔር እንዲደረግ
 የምታበረታታ፤ የሰውን
 ልምጥፎ ልክ በሚልጥና
 "ለነፍስ ክፍለኛ" ደግሞ
 በሚደርስ ሁኔታ፤ በሚገር
 በመዘመር ወይም በጥታም
 ቢሆን፤ በሽብረት በድራማ
 ወይም በሥራላዊ
 መግለጫ በፀሎት በደስታና
 በለቅሶ፤ በመታመንና ተስፋ
 በመቅረጥ፤ በመቃተትና
 በምላጃ፤ በዕምነትና
 በምስጋና፤ በፈውስና በተስፋ
 የመዘመድ ዳዊትን ምሳሌነት
 የምትከተል ቤተክርስቲያን
 አስተዋይ ናት፡፡
 ለራስዋ ምኞት ብቻ ሳይሆን
 ነገር ግን እግዚአብሔር
 ለመጠየቅ ዓለም ሁሉ ምኞት⁵
 የምትጠለይ ቤተክርስቲያን
 ብሩክ ናት፡፡

3.4 ስጦታና መጠ

⁵ ይህ አረፍተ ነገር "የነፍስ ክፍል" ከሚለው ከጀን
 ካልቪን የመዘመድ ዳዊት ማህበራዊ የተወሰደ ነው፡፡

ከታላቅ ምስጋና ጋር ስጦታን
 መስጠት፣ ገዘብን፣ ጊዜንና ልዩ
 ችሎታን የአምላኮ አካል
 በሚረጋግ መስዋዕት አድርጋ
 የምታቀርብ ቤተክርስቲያን
 አስተዋይ ናት፡፡

ዘመዎን በሙሉ
 እግዚአብሔርና ጎረቤትዎን
 ለማለገል የምታወል እና
 አሜኖችን ደግሞ
 የእግዚአብሔር ስጦታ በሆነው
 ላይ መልካም መጋቢዎች
 እንዲሆኑ እንደ ተጠሩ
 የምታስረግጥ ቤተክርስቲያን
 አስተዋይ ናት፡፡

፬. ማጥመቅና በደስታ መግባብ

4.1 ስለማጥመቅና የጌታንም ዕራት ስለመወሰድ የኢየሱስ ትዕዛዝ

“ደቀመዝሙር በሚረጋግ”
 ደግሞም በአብ በወልድና
 በመንፈስ ቅዱስ ስም
 በማጥመቅ እንዲታዘዙ
 የምታስተምር (ማቴ
 28: 20) ደግሞም
 “ለመታሰቢያዬ እንዲሆን
 ተመጡ” (ሉቃ 22: 19-
 20) በማለት ኢየሱስ
 ያዘዘውን ሁሉ እንዲፈጽሙ
 የምታበረታታ፣ እነዚህ

ምልክቶች መቀበል ደግሞ
 እግዚአብሔር እኛን
 ለመግባብ፣ ለመጽናናትና
 ለመጽናትም እንደዚህም ደግሞ
 እንደንፈተን፣ እንደንመርና
 እንደንለወጥ መሆኑን
 በሚዳት የኢየሱስን ትዕዛዝ
 በታማኝነት የምትተገብር
 ቤተክርስቲያን ብሩክ ናት፡፡

4.2 ጥምቀት

የአሜኖች እውነተኛ ማንነት
 የሚለጠው በክርስቶስ
 ኢየሱስ መሆኑን የሚያወጅ
 ማህበረ ምኅመን ብሩክ
 ነው፡፡

የወሃ ጥምቀት
 የእግዚአብሔርን ተስፋ
 ማህተምና ምልክት መሆኑንና
 ደግሞም የሚያንጸን፣ ወደ
 ክርስቶስ አካል የሚጨምረን፣
 እንደዚህም መንፈስ ቅዱስ
 እንዲያስታጥቀን እና
 በክርስቶስ ኢየሱስ
 የሚገኘውን ለአዲስ ሕይወት
 ትንሣኤ ምልክትና የቃል
 ኪዳን ማህተም መሆኑን
 የሚያወጅ ማክበረ ምኅመን
 ብሩክ ነው፡፡

የወሃ ጥምቀት
 የእግዚአብሔርን ጥሪ
 ማህተምና ምልክት የሆነበት
 ምክንያትም ከክፋትና
 ከሃጢአት ርቀን ክርስቶስን
 በመከተል በእርሱም ደግሞ
 ያገኘነውን አዲስ ሕይወት
 ለማጽናት በተለወጠና
 በተቀደሰ ሕይወት ለመኖር
 መሆኑን የሚሞክሩ ማህበረ
 ምክርቤት ብሩክ ነው።

የወሃ ጥምቀት በክርስቶስ
 ያገኘነውን አዲስ ሕይወት
 በማንፀባረቅ በታደሰ ሕይወት
 በቅድስና የገባነውን
 ቃልኪዳን በመክበቅ
 በታማኝነት እንድንኖር
 የሚደግግ ምልክትና
 የቃልኪዳን ማህተም መሆኑን
 ተረድቶ በደስታ ሥርዓቱን
 የሚጽጹም ማህበር አስተዋይ
 ነው።

4.3 የጌታ ዕራት

እንደ ምስጋና በዓል
 በመቁጠር ደግሞም ሕብረት
 ለማድረግ እና ተስፋን
 ለመስጠት የጌታን ዕራት
 ሥርዓት ዘወትር በደስታ
 የምታከናውን ቤተክርስቲያን
 ብሩክ ናት።

እግዚአብሔር በክርስቶስ
 አያሱስ የፈጠረውንና
 የዋጀውን ታላቅ ነገር እና
 ሕብስቱን በመቅረስ ጊዜ
 የሚገኘውን የመገኘቱ ሕልውና
 የሚያስብ ብቻ ሳይሆን ነገር
 ግን ከክርስቶስ አሰሰና
 ከአካሉ ጋር አንድ መሆኑን
 በክብር የሚቀበልና ደግሞም
 ወደፊት የሚሆነውን
 የመንግስቱን ግብዣ በአንክሮ
 የሚሞክሩት ማህበር ምክርቤት
 ብሩክ ነው።

ብዙ ብልቶች ነገር ግን
 አንድ አካል መሆናችንን
 በማወቅ፣ በእውነትና በፍቅር
 አንዱ ለሌላው ርሕራሄን
 በመግለጥ (1ቆሮ 11: 29-
 33) በዓለም ላይ
 የምናገለግለውን የርሕራሄ
 አግልገሎት እንዲደገፍ
 የእግዚአብሔርን ርሕራሄ
 ለእኛ በማንፀባረቅ መልኩ
 ይህንን ዕራት "የጌታ ሥጋ
 መሆኑን" በመረዳት የሚከፈል
 ማህበር ምክርቤት ብሩክ
 ነው።

**፩. በአያሱስ ስም
 የሚገለግል የተባረከና
 የተላከ ሕዝብ**

5.1 በእግዚአብሔር መላክ

የኢየሱስን የምስራቅን
 ወንጌል ለማወጅና ደግጦም
 በኢየሱስ ስም በዚህ ዓለም
 ላይ የፈወሰ ምልክት ሆኖ
 በመኖር ለእግዚአብሔር
 ቸርነት ጥሪ ደግሞ ምላሽ
 ለመስጠት የሚታ ማህበረ
 ምክርቤት ብሩክ ነው።

5.2 በየዕለቱ ማሞከር

የእግዛብሔርን ቃል
 በማንበብና በማሰላሰል ላይ
 ትኩረት በማድረግ በየዕለቱ
 የመንፈስ ቅዱስን ምሪት
 በመፈለግ፣ የምስጋና ፀሎትንና
 ምልጃ በማቅረብ፣ መዝሙር
 በመዝሙር፣ በወዳሴ እና
 በመንፈዊ ዝምታዎች በመቀናጠል
 ደግጦም እግዚአብሔርን “ርጭ
 ባለ ፀጥታ” በማዳመጥና
 (1ነገ 19: 12) ሁልጊዜም
 በእግዚአብሔር ፊት በመኖር
 ሁሉንም አላማችን እንዲያመልኩ
 የሚያበረታታ የአማኝንም
 ዕምነት የሚነባ ማህበር
 አስተዋይ ነው።

5.3 ወንጌል ሥርጭትና ርሕራሄ

በግል ህይወትና በማህበር
 አምልኮ የርሕራሄ አገልግሎት
 በመስጠት እንግዶችን
 የሚቀበሉና የሚያስተናግዱ፤

ደህኞችን፣ የተገለለጡትን፣ የታመሙትንና፣ የተረሱትን በማስታወስ
 ከእግዚአብሔር ክንፍ ጥላ
 ሥር መጠሪያ እንዲያገኙ
 የሚደርጉ ማህበራት ብሩካን
 ናቸው።

የኢየሱስ ደቀመዛሙር
 እንዲሆኑ ሁሉንም ሕዝብ
 የሚቀበሉ፣ አንፅኦት በመስጠት
 እንዲጠመቁና በእምነታቸውም
 እንዲያደጉ እንዲተከሉ
 የሚደርጉ ማህበራት ብሩካን
 ናቸው።

5.4 በአምልኮ ማደግ

“በጌታችንና በመድኃኒታችን
 በኢየሱስ ክርስቶስ ፀጋና
 እወቀት እንዲያደጉ”
 (2ጴጥ3: 18) በሁሉም
 የዕድሜ ክልል ያሉትንና
 ምንም ዓይነት ችሎታ
 ያላቸው አላማችን የሚቀበሉና
 የሚያበረታቱ ማህበረ
 ምክርቤት ብሩካን ናቸው።

በቃላት፣ በአስተምህሮት፣ በልምድ
 ና በመንፈስ ፍሬ ታመኝ
 የሆነ ወን ማልካም ግኑኝነት
 የሚከባከቡ ማህበረ
 ምክርቤት ብሩካን ናቸው።

አምልኮ ጥልቀት ያለው
 እንዲሆን የሚገባ ናቸው።

የአምላክ ልምድ ምን
 ሊመስል እንደሚገባው
 የሚያስተምሩ ማህበረ
 ምክርቤትን አስተዋዮች
 ናቸው፡፡

**5.5 አምላክ፣ ማህበረ-ትና ቅን
 ፍርድ (ፍትህ)**

የማህበር አምላክዎቻው ወደ
 አያሱስ ክርስቶስና አያሱስ
 ስለ እግዚአብሔር መግጥሞች
 ወደ ተናገረው መልዕክት
 የሚጠቁም ማህበረ ምክርቤትን
 ብሩካን ናቸው፡፡

በዓለም ያላቸው ምክክርነትና
 የሕብረት አምላክዎቻው
 የሚገጥሙ ወጥ የሆነ እና
 ለእግዚአብሔር ቃል የታሰቡ
 እንዲሁም አምላክዎቻቸውና
 ምክክርነታቸው የመንፈስ
 ቅዱስ ሥራ መሆኑን የሚገልጹ
 ማህበረ ምክርቤትን ብሩካን
 ናቸው፡፡